

Locuinta Redactorului

si

Cancelaria Redactiunii

e in

Strada Morarilor Nr. 18.

Scrisorile nefrancate nu se voru primi decat numai de la corespondintii regulari ai „Federatiunii“. Articlii tramisi si republicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu intregu . . . 12 „ „ „

Pentru Roman'a

pre a. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
„ 6 lune 15 „ = 15 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a timbrala pentru fiesce-cara publicatiune separat. In loculu deschisu 20 cr. de linia.

Unu esemplariu costa 10 cr.

Academia romana de drepturi.

Este adeveratu, ca ide'a infintiarei unei academii romane de drepturi s'a ventillatu de multu tempu prin veteran'a „Gazeta Transilvaniei“; este adeveratu, ca infintiarea academiei mentionate nu se mai pote amená fara de cea mai mare dauna a culturii si progresului nostru nationalu; se ne intrebamu inse, daca ni amu facutu detorintia de a stabili modulu speciale cum s'ar' poté ajunge acestu scopu, adeca infintiarea unei academii romane de drepturi? Ore s'au alesu unde-va, in Brasiovu, in Sabiu séu Clusiu, unu comitetu care sé aiba singur'a missiune de a realisa acésta idea, necombatuta de nimene, ba chiaru recunoscuta de cea mai salutaria? Ore comitetulu d'in cestiune, daca s'a alesu, a gaitu misce statute, de-si provisorie, dar' cari sunt de lipsa candu e vorba de una academi'a de drepturi? Ore s'au tramisu prototindene, d'in prena cu statutele, provocari insulfetorie pentru contribuii maximose in favorulu unei academii romane de drepturi? Noi n'amu vediatu nimicu d'in tote aceste: neci comitetu, neci statute, neci provocari subsemnate de vr'uni comitetu.

Apoi, daca pentru Tofaleni s'au infintiatu doue comitere, unulu in Sabiu si altulu in Muresiu Osiorhein; daca aceste comitete si-au publicatu apelurile lor prin tote diuariile romane; daca, in fine, publiculu romanu de pretotindene, d'in Roman'a, Transilvan'a, Bucovin'a, Banatu, comitatele séu districetele supuse Ungariei, a concursu la alinarea suferintiloru Tofaleniloru, in urma dispuseriuniloru unisone; apoi cu catu este mai necesariu si mai consultu ca sé se constitua numai decatu unu comitetu, care sé aiba unia' chiamare de a lucra pentru infintiarea academii romane; care, gatindu statutele necesarie, determinandu scopulu prefiptu, modulu manipulariunii baniloru, publicarea soceteleloru in anumite intervale, precum in fia-care luna una data séu mai de multe ori, séu in trei lune una data, etc., sé respandésca totodata in mii si mii de esemplare apeluri, provocatiuni insulfetorie, sé se ingrigesca de collectanti in tote partile locuite de romani, sé spriginesca ide'a prin diurnalistica, prin conferintie, conveniri, reuniuni? Acésta procedura este neaperatu de trebuintia, daca voimu sé infintiamu una academi'a romana de drepturi: Si apoi, sé marturisimu, ca nu s'a facutu nimicu in acésta privintia neci d'intr'o parte. Nu voimu sé inovaimu pre nimene, ca-ci detorintia fia-carui romanu adeveratu ar' fi fostu si este, ca sé ne interesamu de totu acé'a ce are de scopu cultur'a nostra nationala; inse este adeveratu totodata si principiulu: „Non omnia possumus omnes“; cu tote aceste, de-si tardiu, trebuie sé ni implezimu detorintia d'a ni espune si noi parerile nostre cu privire la infintiarea academii romane de drepturi, cu atatu mai vertosu, ca — ca diurnalisti — suntemu provocati la acésta prin nobila junime romana d'in Transilvan'a carea striga in Nr. 18. alu „Gazetei Transilvaniei“ cu o voce stentorica: Academi'a de drepturi! si d'in partea carei-a se publica in acelu-a-si Nr. alu „Gaz. Tr.“ unu articlu lungu sub titulu: Echo la necesitatea unei academii romane de drepturi.

Noi impartesimu cu tota caldura sentiimentele exprimate in acelu „Echo“ si dorimu, ca sé strabata in anitele tuturor Romaniloru.

Inse faptele sunt totulu. Dreptu acé'a, mai multi juristi romani d'in Sabiu recomandati in articulu mentionatu alu „Gaz. Tr.“ urmatori'a procedur'a cu privire la realisarea ideei memorate, adeca infintiarea unei academii romane: Tenerimea romana studiosa d'in intregu imperiulu sé indrepte rogamiintele sale cãtra comitetulu Asociatiunii transilvane pentruliteratur'a si cultur'a poporului romanu ca, luandu la desbatere meritoria acésta cestiune de cea mai mare importantia, sé decida, ca in adunarea viitoria, carea se va tiené in Naseudu, sé se aduca unu conclusu cu intielesulu ca Comitétulu Asociatiunii sé roge d'in oficiu ambele consistorie metropolitane, — in a

le caroru-a frunte se afla EE. LL. prè-bunii nostri arci-pastori, cari neci una data n'au crutiatu si nu cutia nimicu pentru binele si prosperarea in cultur'a nationala, — ca sé mediulocescia in fia-care baserica romanescia intruducerea unui diseu (taiariu) se para t u pentru crucerii ce se voru aduna in favorulu radicarei unei academii de drepturi. Apoi 3,000,000 de romani cãti crucerii potu dá? Afara de acésta, scopulu ar' fi inaintatu prin baluri, productiuni literarie, etc. In acestu modu s'ar' poté aduna in scurtu unu capitalu, care sé aduca interese anuali de vr'o 16—17 mii florinti, cu care suma se sustiene si academi'a juridica d'in Sabiu. In fine, zelosii juristi romani d'in Sabiu emitu unu apelu, in care provoaca pre junimea romana d'in intregu imperiulu, ca sé-si dèe parerile cumulate si respunsurile la intrebarea, daca consente cu cele espuse, si, in casulu contrariu, sé recomende ori ce procedur'a mai corespundietoria, ca sé o adoptamu cu totii si sé primu la lucru. — Aceste sunt parerile nobililoru jun' romani d'in Sabiu.

Noi credemu, ca calea ar' fi mai scurta si modulu mai eficace, ca in Sabiu, Brasiovu séu unde se afla intrunita mai multa intieligenti'a romana, sé se constitua numai decatu unu comitetu d'in 5—7 membri, a carui-a unica missiune sé fia infintiarea academii romane de drepturi; acestu comitetu ar' gati statutele si le ar' dá publicitatii, ar' lucra d'in tote poterile pentru respandirea ideei pretotindene, s'ar' adresá la P'è SS. LL. Metropolitii si Episcopii nostri d'in tote diecesele, ar' provocá, ar' insulfeti pre intieligenti'a nostra, pre barbatii nostri cunoscuti prin zelulu si activitate loru.

Va dice cine-va, ca Comitétulu Asociatiunii Transilvane pote sé face tote aceste. Inse, avendu deplina incredere in Comitétulu Asociatiunii, noi credemu ca acestu Comitétu este multu mai ocupatu cu agendele Asociatiunii, cu organizarea ei etc., decatu ca sé se pota consacrá cu totulu ideei de a infintiá una academi'a romana de drepturi; apoi este bine, daca se imparte lucrulu, ca sé nu fia ingreunati totu acé'a-si umeri si asié in fine sé nu mai pota suportá neci una sarcina precum se cuvine. A infintiá una academi'a romana in scurtu tempu, este, ce e dreptu, lucru greu; si chiaru d'in acésta consideratiune ni trebuescu poterii, cari sé nu fia impedeate prin alte afaceri, poterii cari sé lucre, scria din'a noptea, cu unu cuventu, cari sé fia in continua activitate pentru infintiarea ideei; ca-ci nece chiaru lucrurile nice nu se facu f. ra ostendela si sudore, d'apoi cele mari?

Daca comitetulu Asociatiunii Transilvane, fara de a neglege detorintiele sale, va fi capabile a suportá tota ostendela si tota activitatea ce reclama infintiarea unei academii romane: apoi noi nu facemu neci una dificultate. Singur'a nostra dorintia este, ca in acestu casu comitetulu Asociatiunii sé se apuce de lucru, cu ajutoriulu lui Ddieu; sé gatesca statutele pentru infintiarea unei academii romane de drepturi; sé se adreseze fara aménare la metropolitii si episcopii nostri, la tote diuariile romane d'in coce si d'in colo de Carpati, si la toti acéi romani particulari, fia de ori-ce opiniuni politice secundarie, cari dorescu unu cultura nationala romana. Tenerimea romana d'in tote provinciile supuse dinastiei habsburgice se pote adresá, conformu dorintiei juristiloru romani d'in Sabiu, cãtra Comitétulu Asociatiunii Transilvane; inse noi credemu a fi de prisosu a asteptá pana ce Adunarea generale de la Naseudu va aduce unu conclusu in privintia procedurii comitetului in caus'a academii romane. Daca vomu decide asta d'ica sé aducemu mane unu conclusu, apoi nu scimu candu ne vomu apuca de lucru. Deci sé incepemu numai decatu a lucra, si apoi sé vedemu care va fi acelu romanu care se va opuce infintiarei unei academii romane de drepturi! Noi credemu ca neci unulu si ca, prin urmare, Adunarea generale de la Naseudu va aprobá totu ce se va face pentru cultur'a poporului romanu.

Conciliulu ecumenicu.

(B.) Diu'a proclamarei infallibilitatii papei de la Rom'a se dice a nu fi separte. Jesuitii nu voru crutiá nemica pentru ca sé reésa triumfatori contr'a spirétului tempului si contr'a opiniei publice a lumii civilizate. Numerulu contrariloru infallibilitatii scade in sinulu conciliului; terorizati de spirétulu jesuiticu alu curiei romane, ei deserteza unulu dupa altulu in castrele ce si-au datu missiunea nefausta d'a sustiné si alimentá despotismulu in sinulu besericei apusene — spre daun'a acestei-a si in favorulu scopuriloru egoistice si nebine-cuventate ale sufletelorú negre, cari degrada beserica lui Cristosu la rolulu umilitariu si periculosu d'a servi dreptu scutu obscurantismului si stagnatiunii, contr'a luminei si progresului.

Guvernulu francesu a tramesu in 20 febr. la Rom'a una nota; esprimendu-si in ea parerea de reu pentru directiunea activitatii conciliului ecumenicu, dechiara, ca vre sé fia reprezentatu in conciliu la pertractarea objectelorú de natura politica. Se pare inse, ca curiei romane nu multu i pasa de notele guvernelorú lumesci. Banneville, reprezentantele francesu de la Rom'a, este chiamatu la Paris pentru a face parte in consiliile ministeriali in caus'a pasiloru ce sunt a se face in faci'a tendintiloru conciliului, ce trecu preste marginile missiunii unui conciliu ecumenicu.

Comitele Beust, cancelariulu Ostrunguriei, inca grabi a se pronuncia prin una nota contr'a inteniuniloru ce curia d'in Rom'a voiesca a le realisa prin votulu conciliului. Trautmannsdorff, reprezentantele Austriei dela curtea romana, descoperi inaintea cardenalului Antonelli temerile, respectele si dorintiele cabinetului d'in Vien'a cu privire la cele ce se intempla si au sé se intemple in conciliu. Parintele Antonelli le a ascultat pana in capetu cu unu aeru leniscitu. Apoi a dechiaratu francu, ca conciliulu nu se pote conformá dorintielorú poteriloru lumesci; elu stá sub influintia divina; spirétulu santu va descinde d'in ceriuri, elu va conduce voiintia si faptele parintiloru d'in conciliu, cari sunt pré resoluti a nu se supune decatu inspiratiunii divine.

Aceste aru fi cucernicele argumente ale cardenalului Antonelli contr'a ingerintiei laiciloru in afacerile conciliului. Suntemu multu mai completanti de catu sé ni permitemu a cercá, daca convictiunile unui omu luminatu, precum cardenalulu Antonelli, potu sé convina cu argumentele Dsale. Parintii jesuiti potu fi inse siguri, ca lumea nu se mai pote imbetá nice chiaru cu apa santia.

Autonomi'a besericei romane ortodosse.

(B.) Art. 20 alu constitutiunii statului romanu dice: „Beserica ortodossa romana este si remane neatérnata de ori-ce ierarchia straina, pestrandu-si inse unitatea cu beserica ecumenica a resaritului in privintia dogmelorú.“ Acei ce au cunoscutu acésta lege a Romaniei libere, au crediutu si au avutu totu dreptulu sé credia, ca beserica Romaniei, sustienendu-si numai unitatea dogmatica cu beserica orientului, este independenta si libera de ori-ce amestecu strainu, cu atatu mai vertosu, cu catu acésta independentia si libertate a besericei romane nu contradice adeverateloru canone si institutiuni ale besericei lui Cristosu.

Si ce avemu sé vedemu? Representanti'a legislativa a Romaniei libere face una lege pentru organizarea administrativa a besericei romane. Domnulu Romaniloru, Carolu I, nu scimu d'in a cui suatu, s'adreséza patriarcului d'in Constanti-nopolea pentru ca acestu-a sé aprobe acea lege creata prin voiintia suverana a natiunii romane. Patriarculu, nemultiamitu cu acestu titlu de suprematia ce Domnulu Romaniloru i-lu recunoscu, emite unu pledoaru (Urméza mai la vale) lingusticariu si cu multa cucernicia apostolicésca, prin care observa, ca „proiectulu“ de lege

alu besericii ortodosse romane, transmisu spre aprobarea santiei sale, nu are nice unu temeiu indelutatoriu, care s'arete si sustiena relatiunea si legatura ce beseric'a Romaniei avea in tote timpurile cu beseric'a d'in Constantinopolea. D'in acestu motivu patriarculu Grigorie pretinde completarea acelu „projectu“ prin clausula urmatoria: „Daca celu alesu va fi alesu ca metropolitu, Domnolul, comunicandu prin scrisorea sa rezultatulu alegerii d'in tiera, va cere de la patriarculu cantu patriarchicesca pentru canonicesc'a asiediare a metropolitului“

Ati'a asta-di; mane, pote, si multu!
E bine, daca patriarculu constantinopolitanu i-se recunosc dreptulu d'a poté aprobá seu des- aprobá seu modificá legile si institutiunile create prin vointia suverana a poporului romanu pentru prosperitatea besericii romane; daca se va recunosc superioritatea acelu patriarculu facia cu prelatii romani si suveranitatea natiei romane, cerându-se de la elu intarirea arhierilor alesi prin sinodulu besericii romane: atunci independintia besericii ortodosse romane este illu- sionu.

Romania libera are inse una constitutiune carea, precum amu vedintu mai susu, garantéza deplinu neaterarea besericii romane. Detorintia sacra a fia-carui cetatianu romanu este a respectá constitutiunea Romaniei, — si noi credemu, ca Domnulu Romaniloru este primulu cetatianu romanu.

Au grefitu acei consiliari cari desconsiderandu constitutiunea tieriei, independintia, interesele si demnitatea besericii romane si suveranitatea vointiei natiei, au indemnatu pre Domnulu Romaniloru s'arecunosc patriarculu de Constantinopolea dreptulu de aprobare suprema facia cu beseric'a Romaniei libere. Amu fostu umiliti de secle prin intrigele si fortiele straine: S'ne umilim astu-di noi de buna voi'a nostra? S'ne respectamu insi-ne, apoi altii inca ne voru respectá!

Respunsul patriarcului ecumenicu de la Constantinopole cátra domnulu Romaniei Carolu I.

Inaltíme,
Primindu scrisorea inaltímei Vostre de la 16 Decembre anulu incetatu, amu intielesu si amu laudatu piosele sentimente ale bunoi Vostre anime si zelulu ce aveti pentru indreptarea lucrurilor besericii ortodosse d'in Romania, aduse in neorindintia de fostulu domnu Cuz'a, silindu-ve cu domnesca ingrigire a ajunge la bun'a si dorit'a loru restatornicie. Pentru acestu sfersitu ati judecatu cu dreptu a tramite la marea lui Christu Beseric'a de la noi projectulu de lege alu besericii ortodosse romane spre aprobare.

Cetindu cu atentiune acestu projectu, inainte de a ne pronuntá asupra despusetiunilor lui, amu socotitu de trebuintia a declará mai antáiu de tote ceea ce va convinge pre Inaltímea Vostra si pre bine credinciosulu ministeriu, ca de nimicu altu nu ingrigimu de cátu de padia santelor canone si a oranduelei besericesci. Anté ca atátu noi cátu si santulu sinodu de pre lunga no' in dorintia ferbinte ce avemu de a vedé restatornicit' oranduelei in beseric'a romana, vomu fi induplecator', pre cátu se pote, fára a esi d'in limitele legiloru canonicesci si besericesci; si a dou'a, ca marea lui Christu beseric'a de la noi nu s'a ganditu nici o data, nici nu se va gandí, a do bendi drepturi noue asupra tronurilor mitropolicesci d'in Romania. Ea voiesce numai a pastrá neatínse cele d'in vécuri canonicesc'e dobendite, ce se advereza de tota beseric'a ortodossa si d'in acestea éra nua i cele mai de capetenia. Si acésta nu atátu pentru alu seu folosu, cátu pentru alu besericii d'in Romania.

De aci plecandu, fiindu ca amu vedintu ca projectulu de lege ce ni s'a tramis nu are nice unu temeiu indelutatoriu care s'arete si sustiena relatiunea si legatura canonicesc'a ce d'in tota vremea beseric'a d'in Romania avea cu marea lui Christu Beseric'a de la noi, amu socotitu de detoria besericesca a supune la vederea inteleptiunei Inaltímei Vostre cáte-va observatiuni insemnate si trebunioase asupra acestui projectu de lege in intregulu seu, si asupra unoru articli ai lui, cáte tacerea ce intrinsulu se face despre cele mai de capetenia puncte prin care se se determine deslusitu si se se arete luminatu acesta canonicesc'a legatura a doue beserice, Mama si Fiica, pune cu totul in indoiele fiantia acestoru legature, si va dá multu si dreptu priligiu pre viitoru celoru ce voru voi s'ei face o rea interpretatiune, pentru ca nu se pomenesce nice de cum la loculu unde ea trebuie neaperatu se fia pusa. De aceea este de mare trebuintia, ca mai inainte de tote s' se asiedie punctele acestei canonicesci legature ca unu temeiu securu pentru secur'a carmuire d'in intru a besericii de acolo.

Astu-felu de puncte sunt mai cu sema cele urmatorie:

1. Intarirea alegerii mitropolitiloru, adeca cerere a prin scrisore domnesca, ca d'in vechime, pentru darea patriarchicesca carti de canonicesc'a orinduire a mitropolitiloru Romaniei, dupa legiu'ta loru alegere d'in tiera.

2. In urmare, canonicesc'a pomenire a patriarcului ecumenicu de cátra mitropolitu.

3. Cererea santului miru.

Despre corespondintia intre aceste doue beserice pentru treburi dogmaticesci si canonicesci, socotimu ca nu este de trebuintia nice pomenire s' se face, fiindu ele legate canonicesc'e un'a cu alt'a.

Punctulu celu d'antáiu, d'in care se tragu tote celelalte, neaperatu trebuniosu si fára de care nu se pote, d'in vécuri se urméza intre aceste doue beserice, cáci sunt piose codicile patriarchice d'acoi (cum negresitu si ale mitropoliei d'acolo) cu acte formale atátu pentru diferite lucrári besericesci, cátu si pentru cereri de carti patriarchicesca de chirotonisire seu de mutare. Si negresitu nu pentru altu cuventu nu au fostu primiti de marea beseric'a mitropolitulu Moldaviei si episcopii cei oranduiti de fostulu domnu Cuz'a, de cátu numai pentru cá, fiindu orinduiti de mirenu, nu au cerutu canonicesc'a loru intarire ce la mam'a loru beseric'a.

Astu-felu punctulu acésta fiindu neaperatu trebuniosu cum amu disu, nu numai cá nu atinge nice decumu obiceiulu celu vechiu alu alegerii d'in tiera, dar' inca pe cei in acestu chipu asiediati i face pastori canonicesci si in adevoru apostolicesci.

Venimu acum si asupra projectului de lege.

Sub punctulu de vedere generalu nu ar' fi de prisosu a se face totu pre bas'a canonelor sante si a datinelor si a orindueleuru besericesci chiaru si desvoltarea despusetiunilor d'insulu; dar' unu d'in articlii lui au trebunio de ore-care deslusiri neaparte.

Asie, in alu 3-lea articulu alu projectului ce avemu in mana, observamu, d'in principiu curatu pentru drepturile sante ale ierarhierii, ca presentia ministrului laicu, nefindu basata pre nici unu canonu, areta neincredere d'in partea unui guvern crestinescu pentru unu corpu santu si iubitoru de legi, cum este sinodulu. Si cu acésta observatiune avemu in vedere nu simplu ce face aprópele nostru, ci ce este totu dénu'a cu cale si placutu lui Dumnezeu, in cátu dorimu suprimerea acestui articulu.

In articulu alu 7-lea nu se deslucéce in ce chipu trebuie s' se intielega dis'a a probare a Domnitorulu. Déca acésta aprobare se va pune totu dénu'a pe tote hotaririle sinodicesci, urmatorie santelor canone si legiloru civile, ca s' inlesnésc'a esecutarea loru, atunci si-aro loculu; inse are trebunio de deslucire. Er' déca leginitorulu voiesce s' arete ca ori ce lucrare a sinodului chiaru fiindu in limitele santelor canone si ale legiloru in fiantia, nu póte s' se puna in lucrare fára aprobarea demnitorului, acésta, deosebitu ca marginesce liber'a opiniune a santului sinodu, apoi face si pe mirenu capu alu besericii, ce'a ce nu este slobodu dupa evangeliu. De aceea trebuie s' se deslucésc'a frasa pentru securantia besericii.

Art. alu 13-lea nu se vede complectu, cáci nu dice nimicu despre definitiva asiediare a mitropolitiloru, ascemenata spiretului santoloru canone, prin carte patriarchicesca, dupa legiu'ta alegere. Este dar' de adansu la paragrafulu d'in urma alu acestui articulu: „deca celu alesu va fi alesu ca metropolitu, Domnitorulu, comunicandu prin scrisorea sa rezultatulu alegerii d'in tiera, va cere de la patriarculu, cum s'a urmatu in tota vremea, cartea patriarchicesca pentru canonicesc'a asiediare a metropolitului.“

Art. 16 are acésta-si lipsa. De aceea, spre indeplinire, trebuie neaperatu trecute pentru dicerile „asiedindu-se si conformu cu obiceiurile parintesci“ aceste cuvinte: prin canonicesc'a carte a patriarcului.

Cátu pentru arhieriei, orinduiti de fostulu domnitoru Cuz'a, induplecandu-se beseric'a lui Christu pentru leniscea consciintiloru si spre incetarea diferiteloru scandale, va recunosc si va primi si pe acésta de canonicé, indata ce vomu primi scrisorea de la Inaltímea Vostra, care s'ne arete in tota form'a vointia comuna a reprezentantiloru clerului si poporului, si alte scrisori de la diasi arhieriei, cerendu indurarea besericesca ca s' fia recunoscuti de canonicé.

Altotia, atátu noi cátu si Santulu Sinodu de pre langa noi acceptamu primirea acestor'a de iubitoria de Christu a Vostra domnia nu pentru noi insi-ne, ci pentru beseric'a lui Christu, a carei-a tota securantia, marire si putere stá in evangeliu si in canonele sinodicesci, si binecuvontarea Ei inecoroneza pre credinciosii Imperati si Domnitori, tramitiendu-le totu puterniculu daru alu celui d'in ceravi alu Ei Mire si Imperatu, de la care fia multi ilustru ani ai Inaltímei Vostre plini de marire si de ferice.

Alu iubitoriei de Christu Inaltímei Vostre, ferbinte rogatoru cátra Dumnezeu si cu totul devotatu.

1870, Iannariu 25.

„Rom.“ Grigorie alu Constantinopolelui.

Camera reprezentantiloru Ungariei.

Siedintia de la 21 mart.

Presiedinte: Paulu Somsich. Notariu: Colom. Széll. D'in partea guvernului au fostu de facia ministrii: c. Iul. Andrassy, Col. Bedekovics, Stef. Gorove, b. Ios. Eötvös, Balt. Horváth si M. Lónyay.

Dupa cetirea si autenticarea procesulu verbalu alu siedintiei d'in urma, presiedintele pune pre biuroulu camerei mai multe petitiuni, cari se tramitu la comisiunea petitiunaria.

Maur. Ióka i interpeleza pre ministrulu comerciului, pentru ce piole nelucrate si lan'a, cari se importa in Pest'a, se supunu cercetarei d'in partea comisiunei sanitarie de-si in giurulu Pestei nu domnesce niciareca epidemia de vite? si daca are cunosintia, cá in urm'a acestei cercetari trebuie refuita una tacsa de 2 fl. pentru testimoniulu sanitariu, si cui compete acésta tacsa? — Se va comunicá ministrului concerninte.

Ministrulu presiedinte, c. Iul. Andrassy, pune pre biuroulu camerei projectulu de lege relativu la regularea Dunarei in tontutul cetatii Pest'a si la lucrările publice necesarie pentru inlesnirea comunicatiunei. — Se tramite comis. financiarie.

Iul. Kaucz raporta d'in partea comis. financiarie in privintia projectului de lege relativu la unele favoruri cari au a se acordá societatii Lloydului pestanu si bursei pentru nou'a casa, ce o voru edificá pre malulu Dunarei. Raportulu se va tipari. — Dupa acésta se tramite la sectiuni projectulu de lege despre tribunalele miste districtuali.

La ordenca dilei urmeza a trei a cetire a projectului de lege despre erogatiunile curtei Majest. Sale si despre pensiunarea organelor fostulu guvernulu centralu, ce a esistatu de la an. 1849 pana la 1867. — Se adopta cu majoritate insemnata, ordenandu-se tramiterea loru la camera magnatiloru.

Se pune in desbaterea camerei projectulu de lege despre votarea unui creditu suplementariu pentru acoperirea deficitulu postalu d'iu 1869. — Se primesce, fára nece una modificatiune, in generalu si specialu.

Urmeza la ordenca dilei modificatiunea facuta la §-ulu 2 alu projectului de lege despre sustinerea provisorie a tribunaleloru financiarie, carea, dupa una discutatiune ore-care, se adopta cu una majoritate insemnata.

Se admite in discutatiunea camerei projectulu de lege relativu la abrogarea tacsei vamale impuse lemnului de stegiaru, ce se esporta in strainetate d'in porturile litoralulu ungurescu. — Se primesce, fára observatiune, in generalu si specialu.

Urmeza discuterea rubricelor restante ale bugetului de pre an. 1870 (Cancelaria cabinetului Majest. Sale, fondulu pentru desarcinarea pamentului, quota detoriloru de statu, participarea la detoriile comune si pensiunile). — Se voteza pentru cancelaria cabinetului Majest. Sale 60,234 fl., pentru quota detoriloru de statu 32,723,200 fl. si pentru detoria desarcinarii pamentului 15,447,500 fl. v. a.

Participarea Ungariei la detoriile comune este statorita, pentru an. 1870, cu 23,837,909 fl. (ordinariulu cu 21,925,204 fl., éra extra-ordinariulu cu 1,912,705 fl.)

Gavr. Vrády nu voiesce s' vorbesca despre marimea acestei sume d'in caus'a cá legea de impacatiune interdice dietei magiare d'a disente sum'a, carea este odata votata de delegatiuni. Dieta magiara are numai a luá spre sciintia sum'a; dreptu-ce oratorele voiesce a se supune acestei despusetiuni a legei; facandu inse acésta, nu se pote retiené a nu-si face observatiunile sale cu privire la modulu, cum au procesu delegatiunile cu ocasiunea votarii sumei d'in estiune. Vorbindu despre confiniulu militariu, Ludoviceu, desfiintierea comandeloru generali si infintiarea de directiuni cercuale, despre locarea regimenteloru in districtele loru si despre recrutiile ministeriului de resbelu, cari se sporescu totu mai tare, dice cu privire la sum'a d'in discutatiune, cá acésta s'a votatu nu numai pentru acuirea celoru necesarie, ci, mare parte, si pentru unu lucsu nelegitimat. (Strigári d'in stang'a: S'audimu! S'audimu!) Asie sp. es. de-orarea arsenalulu d'in Vien'a costa 100,000 fl., d'in cari guvernulu magiaru a votatu, in an. 1869, 66,000 fl. (Miscare in drept'a.) Unde este aci nesuintia de a reduce recrutiile, intreba oratorele, daca erogatiunile pentru sustinerea armatei se sporescu in totu anulu? D'in toie aceste, continua oratorele, se vede, cá delegatiunea unguresca nu desvolta putere suficianta facia de ministerulu comunu, si cea mai buna vointia nu pote avé nici unu resultat favoritoriu pre bas'a ocupata. Inca delegatiunea d'antáiu s'a pusu pre unu planu pedisiu. . . (Miscare. Strigári d'in drept'a: La ordenca dilei!)

Presiedintele invita pre vorbitoriu a se tiené strinsu la objectulu ce se discute.

Gavr. Vrády intreba, cine este acelu a, care ar' poté trage la raspundere pre c. Beust pentru enuciatiunile facute in tempulu d'in urma. . . (Sgomotu mare. Strigári sgomotose d'in drept'a: La ordenca dilei!)

Presiedintele intreba, daca camera voiesce s' aplice in castulu acestu-a §-ulu 121 alu regulamentulu, care néga vorbitoriuulu dreptulu d'a vorbi? — Resultatu votarii este dubiu.

Gav. V á r a d y se incerca a vorbi. (Sgomotu mare. Strigări d'in stang'a: Majoritatea este pentru vorbitorii! Contradiceri viue in drept'a.)

Presedintele voiesce a ordina votare noua.

Paulu M o r i t z, protestandu contra reinnoirei votării, doresce să i se redce lui V á r a d y cuventulu.

Minist. A n d r á s s y se incerca a vorbi, este inse impededatu prin strigările d'in stang'a.

Dupa una discutie scurta, inse sgomotosa, presedintele reda cuventulu lui V á r a d y, care repetiesce intrebarea: Cine este acela-a, care ar' poté trage la raspundere pre c. B e u s t pentru vorbirea sa tenuta, in tempulu d'in urma, in senatulu imperialu cu ocaziunea desbaterii a supr'a adresei, in carea a dechiaratu, că d'insulu, ca ministru alu esterneloru, trebue să influentieze a supr'a incurcaturilor interne d'in Cisleitani'a? si daca s'ar resolve unu delegatu unguru a face acést'a, de siguru n'ar' intimpiná neci unu spriginu d'in partea delegatiloru austriaci. Delegatiunea nu pote delaturá rēdu acestu-a. Delegatiunea, votandu in an. 1869 creditulu supplementariu, a trecut peste competinti'a sa, si legelativari are totu dreptulu d'a vorbi despre impregiurarea acést'a. (Aprobare in stang'a.) Oratorele are firm'a sperantia că, incependu odata a decadé acést'a institutiune noua, acei, cari la crearea ei au fostu coi mai zelosi si activi, la nimicirea ei voru face cele mai bune servitii; dreptu-ce doresce d'in anima, ca acést'a să se intemple câtu mai curendu, că-ci, pana candu nu se va intempla, nu este iertatu a visá despre una bunastare a terei (Aprobare viua in stang'a.)

Ministru presedinte, c. Iuliu A n d r á s s y spune, că daca deputatulu V á r a d y doresce ca să se discuta instructiunea delegatiunei, se propuna, ca acést'a să se puna in desbateru camerei; dreptu-ce propune a se trece la ordenea dilei, carea, dupa una discutie scurta, se si primesce.

Dupa ace'a se voteza sum'a cu carea are să participe Ungari'a la detoriile comune, precum si suma de 500 mii fl. preliminara pentru camera.

Urmeza in desbateru camerei titulu ultimu d'in bugetulu de pre an. 1870. despre pensii. Cu privire la titulu acestu-a s'au presintatu doue proiecte de conclusu, unulu de comisiunea financiaria, era celu-a-laltu de Col. G h y e z y si consocii. — Projectulu comisiunei contine urmatoriele: „Dintre acei-a cari s'au pensiunatu de la 1849 incoace, nu li compete pensii acoloru-a, a) cari in corporatiuni politice au avutu unu rang mai inaltu, de câtu rangulu de consiliariu; b) cari in cote, cetati, districte si tenuturi au functiunatu ca comissari regesci, comiti supremi, substituti de comiti sēu ca administratori; c) cari au servitu mai putienu de 10 ani in oficie politice subalterne.“ — Projectulu lui G h y e z y acordá pensii numai acoloru-a, cari au fostu pensiunati inainte de 1848 si pana la finea acelu-a-si anu, precum si veduveloru, orfaniloru si siervitoriloru cari, si pana acuma, s'au bucuratu de acestu favoru.

Dupa una discutie scurta, desbateru se amēna pre siedinti'a venitoria.

Siedinti'a se inchiaia la 1³/₄ ora d. m.

Siedinti'a de la 22 mart.

Dupa implinirea ceremonialulu indatenatu la deschiderea fiase-carei siedintie, presedintele anuncia, că deputatulu Fried. H a r k a n y i este verificatu definitivu, fiindu că, in decursulu terminulu legalu de 30 zile, nu s'a presintatu nece unu protestu contra alegerei lui.

Georg. S t r a t i m i r o v i c s interpeleza guvernulu daca are de cugetu a oprí vendiaroa losuriloru turcesci pre terenulu Ungariei, d'in caus'a că se facu forte multe inselatuni cu ele? — Se va comunicá guvernulu.

Emer. H o d o s s y intrebá pre ministru culteru, daca are de cugetu a abrogá usulu de pana acuma, conformu carui-a ministerulu sēu aduce sentintie in procesele, cari provinu d'in patronatulu beserecescu alu statulu? — Se va comunicá ministru concerninte.

Danielu I r á n y i adreseza ministru de fincie si celui de comunicatiune urmatori'a interpelatiune: Adeverat e, că guvernulu voiesce a vinde sēu esarendá căile ferate de statu, si daca este adeverat, cui si cu ce conditiuni voiesce a le vinde sēu esarendá?

Minist. fincielu, Melch. L ó n y a y, spune, că guvernulu n'a avutu neci candu intentiunea d'a vinde sēu esarendá căilo d'in cestiune. E dreptu, continua oratorele, că s'au suscepitu negociatiuni, daca manipularea căiloru ferate să se conduca de proprii oficiali, sēu să se deē, cu castigu, intreprinditoriloru. Guvernulu va acceptá modulu, care i-va paré mai compatibilu, si la tempulu sēu va raportá camerei in privinti'a acést'a. (Aprobare in drept'a.) — Dan. I r á n y i nu este multumitu cu respunsulu, camer'a inse lu iē spre sciintia.

Svet. M i l e t i c s amintesce cu parere de rēu, că c. Iul. A n d r á s s y nu a respunsu inca la interpelatiunile lui. Acést'a, continua oratorele, s'a intemplat parte pentru că ministru presedinte insu-si n'a cunoscutu starea lucrulu, sēu n'a voit sē-o descopera camerei. Asiē dlu ministru n'a respunsu inca neci pana asta-di la intrebarea, daca guvernulu are de cugetu a ocupá Bosni'a, pre candu ministru Wagner a dechiaratu aperte

in comisiunea dalmatiana a senatulu imperialu, că, intr' adeveru, guvernulu are acést'a intentiune. De asemene, c. Iul. A n d r á s s y a respunsu la intrebarea, — daca s'au facutu negociatiuni intre guvernele ambeloru parti ale imperiulu cu privire la spesele pentru suprimerea revolutiunei dalmatiane, — că nu s'a suscepitu neci una negociatiune in acést'a privintia, pre candu minist. G i s k r a a dechiaratu in comisiunea pentru adresa a senatulu imperialu, că nu numai s'au facutu negociatiuni, ci s'au si decisu in acést'a privintia. Deci, considerandu, că intre dechiaratiunile c. A n d r á s s y si ale lui G i s k r a existe una contradicere; considerandu, că diuariele cele mai bine informate, precum „Pester Lloyd“ si dupa elu „Pesti Napló“ au comunicatu, cumcá s'au facutu negociatiuni in acést'a privintia, si c. A n d r á s s y n'a fostu pre atunci in Pesta; considerandu, că este tristu in ambele casuri, daca c. A n d r á s s y nu a avutu cunoscintia despre atari negociatiuni importante si daca afirma in camera ce nu este adeverat, intrebá: 1. Sciuntu a sēu nu c. A n d r á s s y, că minist. cisleitanu alu fincielu a fostu in Pesta si nu numai a negociatu aici cu minist. ung. de fincie, ci s'au si realizatu complanari firme? 2. Daca c. A n d r á s s y n'a sciutu acést'a, cum s'a potutu complaná, fara scirea sa, o cestiune de o atare importantia eminenta? 3. ér' daca c. A n d r á s s y a avutu cunoscintia despre aceste, pentru ce a respunsu aice, ce nu este adeverat?

C. Iul. A n d r á s s y néga, in respunsulu sēu, că guvernulu ar' avé intentiunea d'a ocupá Bosni'a. Cu privire la interpelatiunea de asta-di dechiará, că cu scirea densulu nu s'a facutu neci una negociatiune in privinti'a speleloru pentru suprimerea revolutiunei dalmatiane. Oratorele dice cu minist. L ó n y a y i-a spus mai tardiu, cumcá, pre tempulu caletoriei sale orientale, s'au facutu negociatiuni verbale in privinti'a obiectulu d'in cestiune, alu caroru resultatu a fostu, că minist. B r e s t l sēu statoresca spesele pentru operatiunile dalmatiane, si la tempulu sēu se va decide, daca Ungari'a va participá sēu nu la spese.

Minist. L ó n y a y confirma disele ministru presedinte, spunendu, că in dilele espirate a fostu provocatu de dr. B r e s t l, ca să se dechiaré in acést'a cestiune. Preste putienu va respunde la provocarea acést'a si atunci cestiunea se va discute in sinulu guvernulu. Pana acuma inca nu s'a facutu nemica. — Camer'a iē spre sciintia respunsulu ministru presedinte.

Svet. M i l e t i c s interpeleza pre ministru fincielu in privinti'a sarei limitarie si tarifarie d'in Croati'a.

Minist. H o r v á t h presintá camerei trei proiecte de legi despre modificarea unui § alu articulu despre publicatiunea legiloru, despre statoriea numerulu judecatoriloru de la curia reg., necessari pentru constituirea unui senatu si, in fine, despre modificatiunea mai multoru §-i d'in procedur'a civile. — Se voru tipari si tramite la sectiuni spre consultare. — Dupa ace'a raspunde la interpelatiunea deputatulu Vasiliu B u t e a n u in privinti'a legioru urbanali cari existu in Transilvani'a si partile anecscate, dicendu, că va presintá camerei unu proiectu de lege relativu la aceste legi. — Vas. B u t e a n u este multumitu cu respunsulu ministru, care se iē spre sciintia. — Se transpune sectiuniloru modificatiunea legi despre controlarea detoriei de statu pendinte.

Iul. K a u c z raporta d'in partea comis. financiaria in privinti'a projectulu de conclusu alu lui Grig. P a t r u b á n y, conformu carui-a să se voteze, in locu de 000 fl. preliminari in bugetu, 5000 fl. pentru infiintarea unui laboratoriu chemicu pentru scopuri criminali, si, in fine, in privinti'a projectulu, care dispune sporirea salarielu judecatoriloru dela tribunalulu d'in Pesta. Comisiunea propune respingerea ambeloru proiecte. — Raportulu se va tipari si pune in desbateru camerei.

Trecundu-se la ordenea dilei, se voteza, dupa una discutie scurta, in privinti'a cestiunei, daca camer'a primesce projectulu de conclusu alu comis. financ. — Se primesce cu una majoritate de 42 voturi; dreptu-ce titulu despre pensii se adopta cu 2,700,000 fl.

Iul. K a u c z raporta d'in partea comis. financ. in privinti'a sporirii salarielu pentru oficiali financiari subalterni.

Col. S z é l l cetesce raportulu comis. financ. in privinti'a projectulu de conclusu alu lui Franc. D e á k despre sporirea salarielu pentru organele subalterne de la administratiunea centrale. — Se primescu ambe raporturile.

Siedinti'a se inchiaia la 1³/₄ ore m.

Afaceri basericesci.

Nr. cons. 211.

J o a n u

d'in indurarea lui Domnedicu Episcopulu besericeci reasaritene dreptu maritorie romane in Eparchi'a Caransebesulu.

Iubita preotie parochiala si scumpiloru mei credintiosi! Daru, binecuventare si pace de la Tatalu nostru, carele este in ceriuri!

Dupa ce prin pastorali'a mea d'in 24. Iuliu 1869 Nru. cons. 716. si prin celelalte ordinatiuni urmate in

legatura cu d'ins'a s'au luat measurele trebuintiose pentru organizarea parochieloru si protopresbiteratelu in intelesulu statulu nostru organicu beserecescu, vine acum la rendu organizarea diecesei nostre in tote afacerile ei, basata pre statoririle acelu-a-si statutu. Spre acestu scopu este de a se conchiamá si tienē sinodu eparchialu, care precum in acestu anu asiē si in viitoriu totu de-un'a se va tienē regulatu in Dominec'a cea d'antăiu dupa zantele pasce, adeca in Dominec'a Tomei, si care va constá d'in Episcopulu diecesanu ca presedinte, si d'in 60 membri, d'intre cari 20 au să fia preoti si 40 mireni, ér' intre acesti a 10 au să fia alesi in confiniulu militariu.

Acestu sinodu eparchialu se va cuprinde in adunările sale cu urmatoriele afaceri:

1. Va ingrigi pentru sustinerea libertatei religu-narie si autonomiei beserecesci, in intelesulu legiloru sustatorie;
2. va ingrigi si controlá averea miscatoria si nemiscatoria a realitatiloru si fonduriloru, cari facu proprietatea Eparchiei;
3. va aduce otariri in privinti'a acestoru realitati si fonduri, conformu scopulu pentru care s'au infiintatu;
4. va alege membrii Consistoriulu eparchialu;
5. se va consultá si va luá measurele recerute, pentru radicarea culturii poporulu diecesanu prin infiintarea de scole poporale, capitale, gimnasiale, reale, teologice si pedagogice;
6. va consultá si va luá despuse-tiunile trebuintiose pentru disciplinarea preotfmei si a poporulu diecesanu;
7. va starui intru aflarea midloceloru spre inaintare crescerei si invetiamentulu tenerimei nostre scolarie si intru delaturarea pedecelu in privinti'a acést'a;
8. va dá potintiosulu ajutoriu besericeleloru si scoleloru serace;
9. va ingrigi prin stipendie pentru cultivarea si pregatirea barbatiloru harnici de serviciuri besericesci si scolarie;
10. va eserie cele te spre scopuri besericesci, scolarie, fundatiunale si filantropice;
11. se va consultá a supr'a greutatiloru si pedecelu, ce s'aru aretá la punerea in lucrare a unoru institutiuni besericesci;
12. va stabili bugetulu anualu, va esamená socotele senatulu episcopescu si va defige salariile recerute d'in fondurile diecesane;
13. va remunerá cu bani vre-unu opu alesu sciintificu privitoriu la ori-ce ramu de sciintie besericesci si scolarie;
14. in fine, va luá despuse-tiunile necesarie in privinti'a arondarei cercuriloru electorali si a efeptuirei actulu de alegere pentru deputatii sinodulu diecesanu.

Acesti deputati ai sinodulu diecesanu se alege pre trei ani si se potu alege de nou; ér' sinodulu eparchialu se conchiamá prin Episcopulu diecesanu, afara de casulu de veduvia alu scaunulu episcopescu, candu convocarea sinodulu are să se faca prin Consistoriulu diecesanu.

Se atinga, mai departe, de modulu, dupa care au de a se alege membrii sinodulu eparchialu, statulu nostru organicu beserecescu in §. sēu 91. despune urmatoriele:

Membrii sinodulu diecesanu se alege asiē:

a) dieces'a se imparte in 20 de cercuri electorali proportiunate;

b) in fia-care cercu, preotii alege d'in sinulu loru unu deputatu preotiescu, ér' mireni, adunati in sinó-dele loru parochiale, alege cáte doi deputati mireni, spre care scopu

c) Consistoriulu diecesanu numesce pentru fia care cercu electoralu unu comisariu d'in cleru pentru alegerea deputatulu preotiescu si unu comisariu d'in mireni pentru alegerea respective scrutiniulu alegeriloru celor doi deputati mireni, pre cari i-au alesi singuratecele sinóde parochiale d'in anumitul cercu

d) In diu'a prefapta de Consistoriu, preotii se aduna la locul desemnatu si sub presedinti'a comisariulu consistorialu, — care are a tienē o cuventare amesurata momentulu — dupa ce si-alegu d'in sinulu loru 2 preoti ca barbati de incredere si unu notariu, purcedu numai decátu la alegerea deputatulu, ce se face prin votisare nominalu, sēu la cererea unei-a d'in trei parti prin votisare secreta, prin siedule.

Acel'a care a capetatu multimea voturiloru se pro-chiamá de deputatu si se inzestreza cu credentiunалу*) subscrisu de comisariu, barbati de incredere si notariu, ér' despre actulu alegerei se duce protocolu, care subscriendu se de susamintitii, adeca de comisariulu consistorialu, de barbati de incredere si de notariu, se substerne Consistoriulu diecesanu.

e) In privinti'a alegerei deputatiloru mireni are de a se procede in chipulu urmatoriu: comunele beserecesci d'in fia-care cercu alegatoriu, in restimpu de Consistoriu prefaptu, se aduna in singuratecele lor sinóde parochiale, si inainte de tóte si-alegu d'in sinulu loru numai pentru actulu acést'a unu presedinte, 2 barbati de incredere si unu notariu; apoi purcedu indata la alegerea deputatiloru astu-feliu, că fia-care membru alu sinodulu v o t é z a p e n t r u d u o i d e p u t a t i d e o d a t a. Votisarea este nominala, ér' la cererea a 20 de alegatori pote fi secreta prin siedule. Alegerea cu aclamatiune nu este iertata.

f) Despre actulu alegerei se duce protocolu, in care

*) Tecstulu credentiunалу este de a se compune dupa formularulu d'in cerculariulu dtto 19. August 1868 Nru. 820, aflatoriu in archiv'a protopresbiterala, mutandu-se cele de mutatu.

se scriu toate voturile, ér' dacă votisarea a fostu secreta, se aduna siedulele, ce contienu voturile, si se alatura la protocolu.*)

g) Dupa ce se va severá in modulu acest'a votisarea constatandu-se si publicandu-se rezultatulu alegerei, se inchiaia protocolulu alegerei fiindu inca de facia alegatori; apoi se subserie de presiedinte, de barbatii de incredere si de notariu, se pune sub cuverta, se sigileza cu sigilulu parochialu si cu alu presiedintelui séu alu unui-a d'ntre barbatii de incredere si asié se dá in man'a unui-a d'ntre barbatii de incredere, ca la díu'a si la loculu otaritu sè-lu dáca negresítu la comisariulu consistorialu spre scrutinare.

h) In díu'a otarita pentru scrutiniu toti barbatii de incredere, tramisi de cátra sinodele parochiale d'in unu cercu alegatoriu, mergu la loculu desemnatu spre acestu scopu, ducundu cu sine protocoalele electorale sigilate in modulu prescriu sub liter'a g.)

Aci sub presiedinti'a comisariulu consistorialu toti barbatii de incredere tramisi de cátra sinodele parochiale forméza colegiulu de scrutiniu, alegendu-si unu notariu pentru ducerea protocolulu. Protocoalele sinodeloru parochiale se desfacu prin comisariulu consistorialu in faci'a totorou si se citescu cu voce inalta numerandu-se voturile si inscriendu-se aceste voturi in protocolulu colegiulu de scrutiniu.

Acei 2 barbati, carii au capetatu cele mai multe voturi, numai de cátu se prochiama de deputati ai sinodulu eparchialu si se inzestréza cu credentialele trebuintiose, subscrise de comisariulu consistorialu si de ceilalti membri ai colegiulu scrutinatoriu si in fine de notariu.**)

Daca 2 insi aru capetá unu numeru asemene de voturi (spre esemlu unulu 60, si celalaltu totu 60 de voturi), intre d'nsii decidee sorteá, pusa in lucrare numai de cátu in faci'a loculu prin colegiulu scrutinatoriu.

Dupa acé'a se inchiaia protocolulu, se subserie de comisariulu consistorialu si de ceilalti membri si de notariulu colegiulu.

Protocolulu ast-feliu subscrisu comisariulu lu-substerne Consistoriulu diecesanu.

i) Dreptulu atátu de a alege cátu si de a fi alesu de deputatu la sinodulu eparchialu lu-au toti membrii sinodeloru parochiale, adeca toti crestini d'intr'o parochia, cari conformu §. 6. d'in statulu organicu suntu majoreni, de sine statatori, nepetati si implentori de detorintiele loru parochiale.

k) Impartítea diecesei in cercuri electorale si arondarea loru in proportiune pre cátu se pote de drepta se face de o-cam-data prin Consistoriulu diecesanu, pana candu sinodulu eparchialu va aduce o norma definitiva in privinti'a acést'a.

l) Alegerile deputatoru se efectuescu in restimpu de siése septemane inainte de Dominec'a Tomei si aceste alegeri au sè fia ordinate si publicate astu-feliu, in cátu, in privinti'a deputatoru mireni, intre alegerile facute in sinodele parochiale si intre scrutinare, sè tréca celu pucinu 8 díle, asemenea intre scrutinare si intre deschiderea sinodulu eparchialu sè intrevina éra-si unu restempu celu pucinu de 8 díle.

Eaca, iubitoru! satoririle ce le a luat Congresulu nostru besericescu nationalu romanu prin statutulu séu, sanctiunatu de Majestatea Sa pré induratulu nostru Imperatu si Rege, in privinti'a convocarei si teneri sinodulu eparchialu spre organizarea diecesei in tote afacurile ei.

Deci, pre candu in puterea §-lui 90 d'in statulu organicu besericescu convocu celu d'antáiu sinodu alu diecesei dreptu maritorie reseritene romane a Caransebesulu pre Dominec'a Tomei, adeca pre 19. Aprile calendarulu nostru vechiu anulu curgatoriu 1870, la Caransebesiu in loculu petreceri mele, totu de odata vinu a Ve pofí, ca:

I. pentru alegerea deputatoru mireni la sinodulu diecesanu sè tieneti sinode parochiale in perochiele Vostre, si dupa ce veti alege inainte de tote unu presiedinte, duoi barbati de incredere si unu notariu, indata sè alegeti 2 deputati mireni la sinodulu eparchialu séu diecesanu, si acést'a sè o faceti celu multu pana la 22 Martiu calendarulu nostru vechiu anulu curgatoriu avendu a urmá intru tóte in intiesulu statutulu dupa cum vi s'a aretatu mai susu. Ér' tenerca acestui sínodu impreuna cu scopulu lui sè se publice in beserica priu preotímea locala cu optu díle mai inainte conformu §-lu 9. d'in statutu;

II. ca preotii sè se adune spre alegerea deputatulu loru preotiescu la sinodulu eparchialu Joi in 19. Martiu vechiu anulu curgatoriu in locurile spre acestu scopu destinate;

*) Vedi formularulu de protocolu d'in circularulu consistorialu d'dto 19. Augustu 1868. Nru. 820. Afiatoriu in protocolulu comisuniloru d'in parochia.

**) Aceste credentiale sunt de a se compune dupa formularu afiatoriu in archiv'a protopresbiterale in circularulu consistorialu d'dto 19. Augustu 1868. Nru 820. schimbandu cele de schimbatu.

III. ca la 29. Martiu vechiu, a. curg. in Dominec'a a cinci-a a santeloru paresime comisarii consistoriali sè se afle negresítu la locurile mai giosu aretate in órele inainte de amédi pentru de a primi protocoalele de alegere dela barbatii de incredere tramisi de cátra singuraticele sínóde parochiale si pentru de a pune in lucrare actulu scrutinare;

IV. ca tramisii singurateceloru sínóde parochiale asemenea sè se afle negresítu Dominec'a d'in 29. Martiu vechiu a. c. in órele de deminéti'a la loculu, undu se afla comisariulu consistorialu, si sè-i predé protocoalele sinodeloru parochiale. (Aci urméza apoi numirea cercurilor electorali bes.)

Cátra acestea nu potu a-mi ascunde ingrigirea ce o am pentru acoperirea chiertueleuru, ce vinu de a se face cu deputatii sinodulu eparchialu, pentru cá voru fi si deputati, carii d'in propriele loru midiloe nu voru poté suportá aceste chiertuele, apoi Ve este totororu cunoscutu, cá dieces'a nostra nu are nice unu fondu spre scopulu acest'a. Deci pana candu sinodulu eparchialu va luá mesurile trebuintiose in privinti'a suportarei speseloru predisiloru deputati, nu remane alta, decátu sè chiamu intru ajutoriu bunavointi'a D. Vostre ca fia-care sè gertfésca spre aretatu scopu cáte vre-o-cáti-va crucei langa care apoi sè se contribuésca ore-si care suma si d'in ladele santeloru beserice. De acé'a poftescu pe preotii si pe epitropii besericesci, ca sè nu crutie ostened'a de a face acésta colecta, de a primi pre langa quitantia ajutoriulu datu d'in vistier'a beserice si asié a tramite toti banii adunati pre langa specificatiune lamurita celu multu pana la 31. Martiu a. c. la parintele protopresbiteru alu loculu, care i-va substerne impreuna cu singuratecele specificatiuni fara amenare Consistoriulu diecesanu.

In cele d'in urma Ve poftescu si Ve rogu pe toti, ca sè Ve petrudeti aduncu de cuprinsulu acestei pastorale, sè corespondeti bucurosu la chiamarea, ce Ve impune Archiereulu Vostru in numele pré santei beserice, sè impleniti cu caldura detoriele ce suntu impreunate cu frumosele drepturi, ce Vi le dá acé'a-si maica beserica, cá-ci numai asié veti aretá, cá portati in inim'a Vostra dragostea cátra inaintarea si in florirea beserice si a asiédieminteloru ei, veti aretá, cá biseric'a Ve este asié de scumpa si pretiosa, incátu nu vreti sè o schimbati cu nimic in lume; numai asié Ve veti aretá vrednici de stramosii Vostri, cari au fostu mari in tota privinti'a, cari nu au crutiato nice o ostened'a, nice o gerfa, candu érá vorb'a de implenirea detorintieloru si de punerea in lucrare a drepturiloru loru. Apoi ve incredintiezu, iubitoru, cá nou'a organizare a besericei Ve va face, ca sè inteneriti si sè Ve nasceti de nou, Ve va duce la o intielegere mai buna si la o multumire mai nobila; dar totu deodata Ve aducu aminte, cá unu poporu, care d'in interesu necuratu, d'in iubire de argintu, d'in nepasare séu d'in alta óre-care patima, nu semte, nu se misca si nu se insufletiescu pentru bunurile cele mai inalte si mai sante pre pamentu, pentru lege, beserica si scóla, acelu poporu se afla pre calea cea rapedisia a perirei, pentru unu asemene poporu nu mai este nice o mantuire.*)

Alu Vostru alu totororu

binevoitoriu Archiereu
Joanu, m. p.

Caransebesiu, 19. Februaru 1870.

VARIETATI.

**) (Numerulu) edificieloru in provinciile vechie ale monarcei prussiane face 5,379,737, d'ntre cari 2,918,154 sunt scutite de contributiune. La ceste d'in urma apartienu 2,918,018 edificie pentru agricultura, precum: siure, staulu etc., mai departe 3753 ale curtii regesci, 32,876 edificie provinciale de stat, 17,567 preutiesci, 12,143 pentru seraci, temnitie etc. si in fine, 918 pentru secarea si udarea pamentulu. D'ntre cele supuse contributiunei, in numeru de 2,461,583, 2,167,020 sunt case de locuitu si 294,563 se intrebuintieza pentru scopuri industriale. Casele de locuitu platescu una contributiune anuale de 3,215,120 taleri, éra cele industriale 805 taleri.

**) (Statisticu.) Conformu raportulu registretorelui generalu pentru Britani'a Mare si Irlandi'a nr. populatiunei regatulu triunitu a facutu la midilocu anulu 1869: 30,621,431 suflete, d'ntre cari 21,869,607 cadu pre Angli'a si Walca, 3,205,481 pre Scoti'a si 5,546,343 pre Irlandi'a. In decursulu celoru trei luni d'in urma ale anulu espiratu s'au notificatu 251,829 de nascori si 168,297 casuri de morte.

**) (Comitatu) Maramuresiu are una populatiune de 112,016 barbati si 108,552 femce, cu totulu: 220,568 locuitori.

**) (In Muresiu-Osiorheiu) se celebrá in 10 curinte memoria a trei revolutionari magiari d'in

*) Acésta Pastoralu sè se publice in beserice si sè cetésca cu ocaziunea teneri sinodeloru parochiale amintite in punctulu I.

Transilvani'a: Török, fostu profesor de istoria in colegiulu reform., Gálfalvi si Horváth, spendiurati in 10 martiu 1854 pentru crim'a de conspiratiune. Daca magiarii si-aducu a minte de revolutionarii loru, apoi candu si-voru depune Romanii omagie de recunoscintia perpetua celoru 40,000 martiri romani, cari s'au luptatu pentru autonomi'a Transilvaniei, pentru limba si natiune? Candu se va celebrá in tote baserecele romane memori'a eroiloru nostri, pentru ca poporulu romanu sè verse una lacrema de dorore la reimprospetarea sacrificiulu a 40,000 eroi ai síi; pentru ca tienendu-i pururea inainte-a ochiloru, sè nu perda nece elu acestu sentimentu nobilu, acésta abnegatiune immensa pentru patria si natiune? Aru fi de doritu, ca sè fimu mai recunoscatori!

**) (Pertractarea) finale in procesulu criminalu contr'a principelui Petru Bonaparte se va tiendu la finea l. c. in Tours in aintea curtii supreme de justitia. Acus'a se dice a constatá contr'a principelui atentatu si fapta de omoru. Multíme marc de straini curiosi furnica prin cetate asceptandu cu nerabdare pertractarea si rezultatulu finalu.

**) (Dupa serbatorile pasceloru,) camera pestana va pertractá proiectele de legi pentru organizarea municipieloru si pentru reformarea legii electorali.

Sciri electrice.

Tours, 21 mart. In pertractarea de asta-di a procesulu contr'a principelui Petru Bonaparte, Fonvielle díse, cá elu nu crediú, cá se duce la unu ucigatoriu. Principele respunde, cá Fonvielle este ucigatoriu, dechiara apoi cuvintele lui Fonvielle de false si díce, cá d'insulu, de ora-ce a intratu in casa inar matu, sè nu fia admisu ca martoru, ci ca acusatoriu inaintea tribunalulu. Fonvielle néga, cá ar' fi dísu, cum cá Noir ar' fi batutu pre principe. Grousset dá locu intre marturisirile sale unora atacuri flagrante contr'a regimulu. Procurorulu generalu dechiara, cá elu nu voiescu a pasi contr'a acestoru martori degiá prinsu.

Vien'a, 22. mart. In consiliulu ministerialu de asta-di, Giskra nu s'a abatutu de la propusulu séu de demissionare. Dupa siedintia si-a tramisu cererea demissioni la imperatulu in Bud'a; fára indoiéla i se va impleni cererea.

Vien'a, 22. mart. (Siedinti'a sen. imper.) Se debate passulu resolutiunei, relativu la concessiunea drumuriloru de tíera; se pune in fine la votare nominalu si se respinge cu 72 contr'a 50 voturi, de-si ministrulu de interne pledá cu tota caldura pentru primire.

Stuttgart, 22. mart. Se asecura, cá ministeriulu intregu si-ar' fi datu demissionu.

Parisu, 22. mart. Camera a tramisu la biurou propunerea lui Simon pentru abrogarea pedepsei de morte.

Florentia, 22. mart. Ministeriulu are de cugetu a disolve camera in casu candu nu s'ar' primi proiectulu financiaru alu lui Sella.

Constantinopole 20. mart. Se vorbescu ca unu ce positivu, cá Port'a voiescu a intruduce institutiunea ca atoriei civile pentru toti supusii turcesci.

Vien'a, 22. mart. In cercurile parlamentarie se vorbescu despre repasirea cabinetulu Hasner. Dupa repasirea lui va urmá nemediu locitu cabinetulu asié numitu Kellersperg, care va consiste d'in ministrii Banhaus, Stremayr, Brestl, Plener, Wagner, Lasser si Mende.

Burs'a de Vien'a 23. Mart. 1870.

5% metall.	61.45	Londra	124.—
Imprum. nat.	71.40	Argintu	121.—
Sorti d'in 1860	97.90	Galbenu	5.85 1/2
Act. de banca	724.—	Napoleond'or	9.87 1/2
Act. inst. cred.	288.20		

Proprietariu si editoriu ALEXANDRU ROMANU
Redactoru respund. interim. IONU PORUTIU.